

GROENLINKS

VERENIGING GROENLINKS
UTRECHT

JAARRAPPORT
2019

Postadres Postbus 8008 – 3500 RA Utrecht – **Bezoekadres** St. Jacobsstraat 12 – 3511 BS Utrecht
www.groenlinks.nl – E – info@groenlinks.nl – T 030 2399900 – F 030 2300342

INHOUD

RAPPORT	BLZ.
Jaarverslag	
1. Algemeen	2
2. Financiële positie	4
3. Bestuursverslag vanuit financieel economisch perspectief	5
Jaarrekening	8
4. Balans per 31 december 2019	9
5. Staat van baten en lasten over 2019	11
6. Kasstroomoverzicht	12
7. Algemene toelichting	13
8. Toelichting op de balans	15
9. Toelichting op de staat van baten en lasten	22

1. ALGEMEEN

De vereniging is opgericht op 11 april 1990 en heeft ten doel:

Het bedrijven van GroenLinkse politiek waarbij in de programma's wordt omschreven wat onder GroenLinkse politiek wordt verstaan.

De vereniging staat ingeschreven bij de kamer van koophandel in de regio Utrecht te Utrecht onder inschrijvingsnummer: 40537112.

In 2019 was het bestuur van de vereniging als volgt samengesteld:

Voorzitter	Postma, J. a.i. t/m maart 2019. / Eikelenboom, K. vanaf april 2019
Bestuurslid P&O	Postma, J.
Penningmeester	Wortel, J.
Bestuurslid interne partijontwikkeling	Groen-Reijman, E. van
Bestuurslid publiciteit en campagnes	Elshout, R t/m februari 2019 / Kiewiet, L. vanaf maart 2019
Bestuurslid internationaal secretaris	Vegt, M van der t/m februari 2019 / Gaal, G. van, a.i. vanaf juli 2019
Bestuurslid diversiteit en externe relaties	Deldjou Fard, M vanaf maart 2019
Bestuurslid externe Partijontwikkeling	Dinjens, S t/m februari 2019

KERNCIJFERS	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
Aantal leden	30.421	28.829
Gemiddelde bijdrage per lid	€ 72,41	€ 74,05
Aantal donateurs	4.965	2.702
Gemiddelde bijdrage per donateur	€ 26,79	€ 101,33*
Aantal fte (32 uur per week) Landelijk Bureau	38,28	39,54
Aantal medewerkers Landelijk Bureau	70	70

*NB: De bijdrage per donateur in 2018 wordt vertekend door één gift uit een nalatenschap. Zonder deze gift is het aantal donateurs 2701 en is de gemiddelde bijdrage per donateur € 39,90

2. FINANCIËLE POSITIE

Ter analyse van de financiële positie dient de volgende opstelling.

	31-12-2019	31-12-2018
Op korte termijn beschikbaar		
Vlottende activa	438.391	424.352
Liquide middelen	2.966.768	2.311.212
	3.404.881	2.735.565
Schulden op korte termijn	871.826	1.120.284
Werkkapitaal	2.533.055	1.615.281
Vastgelegd op lange termijn		
Immateriële vaste activa	104.615	156.923
Materiële vaste activa	2.210.306	1.880.189
Gefinancierd met op lange termijn beschikbare middelen	4.847.976	3.652.393
De financiering vindt plaats met		
Continuïteitsreserve	1.244.700	680.000
Bestemmingsreserve	3.600.371	2.966.893
Reorganisatievoorziening	2.905	5.500
Voorziening groot onderhoud	0	0
Hypotheek op het pand aan de Oudegracht 312	0	0
	4.847.976	3.652.393

Volgens vorenstaande opstelling is het werkkapitaal per 31 december 2019 ten opzichte van 31 december 2018 toegenomen met € 917.774 te weten van € 1.615.281,- tot € 2.533.055. Deze mutatie is in de staat van herkomst en besteding van middelen gespecificeerd.

<u>Staat van herkomst en bestedingen</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Herkomst van middelen		
Saldo der baten en lasten boekjaar	1.198.178	715.063
Afschrijvingen	115.801	155.835
Dotatie voorziening groot onderhoud	0	0
Hypotheek op het pand aan de Oudegracht 312 (langlopende schuld)	0	-229.167
Vrijval voorziening groot onderhoud	0	-25.235
Vrijval reorganisatie voorziening	0	-18.735
Liquide middelen lokale afdelingen	0	101.618
Cashflow	1.313.979	699.380
Besteding der middelen		
Investerings immateriële vaste activa	0	0
Investerings materiële vaste activa	393.610	25.583
Desinvestering immateriële vaste activa	0	-6.533
Desinvestering materiele vaste activa	0	- 1.197
Onttrekking aan reorganisatievoorziening	2.595	-7.121
Onttrekking aan voorziening groot onderhoud	0	32.755
	396.205	43.487
Mutatie werkkapitaal	917.774	655.893

3. BESTUURSVERSLAG VANUIT FINANCIËEL ECONOMISCH PERSPECTIEF

Inleiding

Voor GroenLinks verliepen de verkiezingen in 2019 opnieuw succesvol. Vier verkiezingen op rij heeft GroenLinks nu de zetels verdubbeld. Na de succesvolle verkiezingen in 2017 voor de Tweede kamer, de gemeenteraadsverkiezingen in 2018, werden nu grote successen geboekt bij de verkiezingen voor provinciale Staten (en daarmee indirect voor de Eerste Kamer) en bij de verkiezingen voor het Europees Parlement. In de provincies behaalde GroenLinks 61 zetels (32 in 2015) en in het Europees parlement heeft GroenLinks nu 3 zetels (2 in 2014). In de Eerste Kamer heeft GroenLinks nu 8 zetels (4 in 2015). Dit succes is alleen mogelijk geweest door de grote inzet van de leden en sympathisanten. Zij hebben via de huis-aan-huisbezoeken de steun van de kiezers verworven. De zetelwinst heeft zich vertaald in deelname in 8 provincies aan het provinciaal bestuur. GroenLinks laat hiermee zien een partij te zijn die bestuurlijke verantwoordelijkheid niet uit de weg gaat. De groei van GroenLinks heeft ook als gevolg dat de inkomsten uit contributies en afdrachten zijn gestegen.

In 2019 is uitvoering gegeven aan het besluit om het pand aan de Oude Gracht te verkopen en een nieuw pand te huren. Na een zorgvuldige zoektocht is uiteindelijk besloten twee verdiepingen te huren van het pand Sint Jacobstraat 12. In februari 2020 heeft de feitelijke verhuizing plaats gevonden. Per eind februari 2020 is het oude pand overgedragen aan de nieuwe eigenaar. De verkoop van het oude pand heeft een forse boekwinst opgeleverd. Het nieuwe pand heeft energielabel B. Dat is een flinke vooruitgang ten opzichte van ons oude pand. De monumentale status maakte het daar lastig een hoog energielabel te realiseren. Het nieuwe pand ligt vlak bij station Utrecht Centraal en is zo met het openbaar vervoer uitstekend te bereiken. Het onderhoud aan het oude pand is in 2019 beperkt tot het hoogst noodzakelijke.

GroenLinks hecht aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. Wij brengen dat ook zelf in de praktijk. Aan het oude pand zijn in het verleden veel duurzame verbeteringen tot stand gebracht. Bij de keuze van het nieuwe pand speelden criteria als het energielabel en sociale veiligheid en bereikbaarheid een belangrijke rol. Ook op andere punten wordt maatschappelijk verantwoord ondernemen in praktijk gebracht. Zo is papierloos vergaderen usance. Het eten is minimaal vegetarisch. Bij reizen heeft het gebruik van openbaar vervoer sterk de voorkeur. GroenLinks is een voorstander van inclusiviteit en streeft er naar dat ook zo veel mogelijk in alle geledingen tot uiting te brengen.

In 2019 heeft de zogenaamde vermogenstoets plaats gevonden. Aan het einde van het jaar waarin er verkiezingen hebben plaats gevonden (in dit geval de gemeenteraadsverkiezingen 2018) wordt het vermogen van de lokale afdelingen getoetst aan de norm. Uitgangspunt is dat het vermogen niet hoger mag zijn dan een basisbedrag (€ 500) plus 130 procent van de landelijke bijdrage. Het meerdere wordt afgeroomd. De achterliggende idee van de vermogenstoets is dat voorkomen wordt dat lokale afdelingen te grote bedragen vasthouden. In totaal is er een bedrag afgeroomd van € 97.093. Van dit bedrag is een reserve gevormd voor lokale afdelingen. Afdelingen kunnen een aanvraag indienen voor bijvoorbeeld trainingen of investeren in deelnemen aan verkiezingen in gemeenten waar dat eerder niet gebeurde. We willen het geld nadrukkelijk beschikbaar houden voor de lokale afdelingen.

De samenstelling van het bestuur is in 2019 flink gewijzigd. In februari zijn drie leden afgetreden, te weten Mieke van der Vegt, Sebastiaan Dinjens en Rogier Elshout. Zij zijn opgevolgd door Melody Deldjou Fard, Linda Kiewiet en later als internationaal secretaris ad interim Gebke van Gaal. In april trad Katinka Eikelenboom aan als voorzitter. Daarmee was het bestuur weer compleet.

Prioriteiten partijbestuur

Terugblik 2019: De vier doelstellingen van het partijbestuur

1) Campagne als motor voor verandering

Ook in 2019 hebben we weer laten zien dat campagne voeren de motor is van onze partij. In 2019 belden we bij ontzettend veel huizen aan in aanloop naar de Statenverkiezingen en de Europese verkiezingen. Niemand kon om ons heen bij de klimaatmars op 14 maart in Amsterdam en ook op 27 september waren we massaal aanwezig in Den Haag. Tijdens rally's in negen verschillende steden ontmoetten Bas Eickhout en Jesse Klaver GroenLinksers voordat ze de straat op gingen om te huis-aanhuizen. In dit 2019 werkten we bovendien weer nauw en goed samen met verschillende maatschappelijke organisaties, niet alleen met milieuclubs rondom de klimaatacties, maar bijvoorbeeld ook met boerenorganisaties, in ons verzet tegen vrijhandelsverdrag CETA.

2) Investeren in mensen, met aandacht voor inclusiviteit

In 2019 heeft de GroenLinks Academie, vaak in nauwe samenwerking met Team Lokaal, een aantal succesvolle trajecten georganiseerd. Met name hebben we geïnvesteerd in lokale bestuursleden. Daarnaast is er ook een trainingsaanbod geweest voor onze Statenleden, raadsleden, wethouders en gedeputeerden. Het BestuurdersNetwerk van GroenLinks is in 2019 drie keer bij elkaar gekomen en samen met de Tweede Kamerfractie maakten we ons sterk voor meer GroenLinks burgemeesters in Nederland door middel van scouting en begeleiding. In het najaar van 2019 organiseerde de GroenLinks Academie een Talentklas voor de Tweede Kamer voor een diverse groep politiek talenten. Inclusiviteit en diversiteit zijn en blijven speerpunten voor het partijbestuur. In 2019 heeft zich dat onder meer vertaald in een landelijke netwerkbijeenkomst over dit onderwerp en ondersteuning en advies voor lokale afdelingen vanuit het Landelijk Bureau.

3) Bouwen aan een sterke partij en een professionele organisatie

In 2019 is het pand van GroenLinks aan de Oudegracht in Utrecht verkocht. Begin 2020 zijn we – samen met het Wetenschappelijk Bureau GroenLinks en op termijn ook met DWARS - verhuisd naar een duurzamer, goedkoper en beter bereikbaar gebouw in het centrum van Utrecht. De flexibele en lichte ruimtes in het nieuwe pand maken het een prachtige plek om elkaar te ontmoeten en samen onze beweging uit te breiden. In 2019 is een nieuw functieloongebouw voor het Landelijk Bureau ontwikkeld en zijn de voorbereidingen getroffen voor het sluiten van een nieuw pensioencontract. Beide trajecten worden in 2020 afgerond. In 2019 is een start gemaakt met meer en betere ondersteuning van lokale afdelingen door Team Lokaal en de GroenLinks Academie en betere online tools. Bij het zijn van een professionele organisatie hoort ook dat je goed en zorgvuldig omgaat met zaken die niet goed gaan. Het partijbestuur is in 2019 gestart met een herziening en uitbreiding van het integriteitsbeleid van GroenLinks, met daarin aandacht voor het gewenst gedrag van mensen in de partij, de geschreven maar vooral ook ongeschreven regels en heldere klachtenprocedures.

4) Binden en activeren van leden en sympathisanten

In 2019 zijn we erin geslaagd om weer meer leden en sympathisanten aan ons te binden. Onze manier van campagnevoeren draagt daar bij uitstek aan bij. Maar betrokkenheid bij een politieke partij is meer dan huis-aanhuizen. In 2019 hebben we daar onder meer vorm aan gegeven in GroenLinksGesprekken. Op verschillende plekken in het land organiseerden we gesprekken over onderwerpen die voor GroenLinks van belang zijn en waar we soms stevig over van mening verschillen. Het doel van de gesprekken is om meer mensen te betrekken, beter gebruik te maken van de kennis in en om de partij en tot nog betere standpunten te komen, onder meer in ons komende verkiezingsprogramma.

Vooruitblik: Prioriteiten 2020

1) Voorbereiden Tweede Kamerverkiezingen

In 2020 steken we veel energie in de voorbereiding op de Tweede Kamerverkiezingen. Dat gaat om het voorbereiden van het verkiezingsprogramma door de programmacommissie die in 2019 van start is gegaan, het voorbereiden van een kandidatenlijst door de kandidatencommissie Tweede Kamer die in november 2019 is ingesteld en vanzelfsprekend het voorbereiden van de campagne door het Landelijk Bureau in samenwerking met alle campagneleiders in het land.

2) GroenLinksgesprek

Eind 2019 zijn we van start gegaan met een nieuwe vorm om het gesprek aan te gaan in de partij over onze standpunten, onder de noemer GroenLinksGesprek. Naast gesprekken op locatie wordt parallel daaraan online het gesprek gevoerd. In 2020 organiseren we nog een reeks gesprekken die in het teken staan van het aanstaande verkiezingsprogramma voor de Tweede Kamer. Daarna volgt een evaluatie en bepalen we hoe we na 2020 vormgeven aan gesprek en meningsvorming in de partij.

3) Integriteitsbeleid

De maatschappelijke aandacht voor integriteit is de afgelopen jaren toegenomen en de lat ligt hoog voor politici en bestuurders. GroenLinks hanteert hoge standaarden als het gaat om integriteit. Daar hoort een helder integriteitsbeleid bij dat bijdraagt aan een integere organisatie en integer gedrag van mensen in die organisatie. In opdracht van het partijbestuur adviseert het Nederlands Compliance Instituut het partijbestuur over een herziening en uitbreiding van het huidige integriteitsbeleid en ondersteunt het GroenLinks bij de implementatie daarvan.

4) Versterken GroenLinks lokaal

In 2018 en 2019 is al veel aandacht besteed aan het versterken van de lokale afdelingen van GroenLinks. Dit heeft onder meer geresulteerd in het traject voor lokale bestuursleden, georganiseerd door de GroenLinks Academie en Team Lokaal van het Landelijk Bureau. Naast het bieden van ondersteuning is gewerkt aan heldere landelijke beleidskaders, onder andere over het witte-vlekkenbeleid en het takenpakket van provinciale afdelingen. In 2020 zetten we dit door met onder meer nieuw beleid over de afdelingsbijdrage, ondersteuning bij de implementatie van het witte-vlekkenbeleid en het aanbod vanuit de GroenLinks Academie voor lokale afdelingen.

5) Inclusief politiek personeelsbeleid

Het partijbestuur gaat de komende jaren flink investeren in het politiek personeelsbeleid van GroenLinks. Een zorgvuldige selectie en begeleiding van onze politici en bestuurders is essentieel voor het succes van de partij. We willen bovendien meer diversiteit onder onze vertegenwoordigers en bestuurders. Om dit voor elkaar te krijgen werven we voor de periode 2020- 2022 een senioradviseur politiek personeelsbeleid. Daarnaast hebben we een medewerker diversiteit en inclusie geworven die binnen Team Lokaal op het Landelijk Bureau verenigingsbreed gaat werken aan het versterken van inclusiviteit en zetten we nieuwe kennismakingsprogramma's op waarmee we meer mensen aan onze partij willen binden.

Financiën

De verkiezingen in 2019 verliepen opnieuw succesvol voor GroenLinks. De grotere populariteit van GroenLinks vertaalt zich met name in hogere contributies en hogere afdrachten. De inkomsten uit contributies bedroegen in 2019 € 2.236.458. Dat is € 61.458 meer dan begroot. De inkomsten uit afdrachten bedroegen in 2019 € 2.323.591. Dat is € 263.591 meer dan begroot. Deze groei in inkomsten heeft ons de mogelijkheid gegeven extra te investeren in de prioriteiten van het partijbestuur.

Voor het partijbestuur is de campagne als motor voor verandering een belangrijk speerpunt. De aanpak van campagnes is sterk geprofessionaliseerd en vraagt daarom ook meer middelen dan ik het verleden. Het is ons streven om jaarlijks minimaal een budget beschikbaar te hebben van € 600.000. Dat stelt ons in staat een goede campagne te voeren waarbij vanuit het Landelijk Bureau forse ondersteuning kan worden gegeven aan de lokale afdelingen.

Bestemming resultaat

De jaarrekening van 2019 levert een positief resultaat voor verdeling op van € 1.198.178

Op grond van besluiten uit het verleden worden de volgende bedragen aan de bestemmingsreserves onttrokken.

Verkiezingsreserve	€ 198.927
Campagnereserve	€ 97.017
Congres 2018 reserve	€ 15.000
Congres 2019 reserve	€ 20.000
Reserve huisvesting 2019	€ 123.061
Reserve functieloongebouw	€ 46.362
Analyse IT digitale omgeving	€ 20.000
Digitale innovatie hosting PLEK	€ 30.000
Ondersteuning Academie	€ 44.000
Automatisering lokale afdelingen	€ 38.882
Extra investering EP campagne	€ 150.000
Totaal	€ 783.249
Resultaat voor verdeling	€ 1.198.178
Totaal resultaat	€ 1.981.427

Door de onttrekking aan de bestemmingsreserves is totaal beschikbaar voor verdeling een bedrag van € 1.981.427

Dit bedrag wordt als volgt verdeeld.

Reserve huisvesting	€ 59.000
Sociale reserve	€ 25.000
Verkiezingsreserve	€ 579.595
Campagnereserve	€ 208.718
Reserve investeren in systemen	€ 87.908
Reserve lokale afdelingen	€ 100.000
Reserve vermogenstoets afdelingen	€ 97.093
Continuïteitsreserve	€ 564.700
(Afdelingsreserve)	€ 259.412
Totaal	€ 1.981.427

Jaap Wortel,
Penningmeester

JAARREKENING 2019

**4. BALANS PER 31-12-2019
(NA RESULTAAT)**

	31-12-2019		31-12-2018
ACTIVA	€		€
VASTE ACTIVA			
<i>IMMATERIELE VASTE ACTIVA</i>			
Software	104.615		156.923
		104.615	156.923
<i>MATERIELE VASTE ACTIVA</i>			
Gebouwen en terreinen	1.805.706		1.833.706
Inventaris	0		9.432
Automatisering	18.742		28.559
Activa in ontwikkeling mbt inrichting pand St Jacobstraat	385.856		
Overige materiele vaste activa	0		8.492
		1.210.306	1.880.189
SOM DER VASTE ACTIVA		2.314.921	2.037.112
VLOTTENDE ACTIVA			
<i>VORDERINGEN</i>			
Debiteuren	42.711		16.357
Overige vorderingen en overlopende activa	395.679		407.995
		438.391	424.352
<i>LIQUIDE MIDDELEN</i>		2.966.490	2.311.212
SOM DER VLOTTENDE ACTIVA		3.404.881	2.735.565
		<hr/>	<hr/>
TOTAAL		<u>5.719.802</u>	<u>4.772.677</u>

**31 DECEMBER 2019
(NA BESTEMMING)**

	31-12-2019		31-12-2018	
PASSIVA	€		€	
EIGEN VERMOGEN				
Continuïteitsreserve	1.244.700		680.000	
Bestemmingsreserves	<u>3.600.371</u>	4.845.071	<u>2.966.893</u>	3.646.893
VOORZIENINGEN				
Voorzieningen	<u>2.905</u>	2.905	<u>5.500</u>	5.500
LANGLOPENDE SCHULDEN				
Hypothecaire lening	0	0	0	0
SCHULDEN OP KORTE TERMIJN				
Schulden aan banken	179.166		229.167	
Crediteuren	114.419		59.998	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.462		81.344	
Overige schulden en overlopende passiva	<u>575.778</u>	871.826	<u>749.775</u>	1.120.284
TOTAAL		<u><u>5.719.802</u></u>		<u><u>4.772.677</u></u>

5. STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2019	Begroting 2019	2018
BATEN			
Contributie	2.236.458	2.175.000	2.148.260
Afdrachten	2.323.591	2.060.000	1.809.018
Subsidie BZK	1.662.326	1.707.346	1.749.374
Donaties ten behoeve van Campagnes	129.300	30.000	288.242
Opbrengst GroenLinks magazine			
Trainingen en cursussen	3.455	15.000	18.050
Overige baten (o.a. bestellingen)	43.785	47.000	140.814
Promotiematerialen	0	0	0
Afdelingsinkomsten*	167.196	0	264.007
Som der baten	6.566.111	6.034.346	6.417.766
LASTEN			
Personeelskosten	2.299.267	2.461.765	2.087.790
Huisvestingskosten	40.359	156.000	78.677
Kantoorkosten	307.604	378.500	370.685
Activiteiten Bureau	446.163	456.950	278.333
Partijbestuur kosten	83.729	78.500	57.588
Kosten GroenLinks magazine	0	0	0
Werkzaamheden door derden	80.404	45.000	51.184
Bijdragen aan werkgroepen	8.053	15.000	8.006
Bijdragen aan afdelingen*	-732	755.043	92.692
Bijdragen en subsidies	900.279	713.494	946.392
Diverse projecten	853.655	683.000	954.158
Doorbelaste kosten aan WB/DDA	-246.228	-40.000	-233.994
Diverse baten en lasten	942	2.500	6.943
Afdelingskosten*	580.923	0	988.994
Som der lasten	5.354.417	5.705.572	5.687.447
FINANCIELE BATEN EN LASTEN			
Financiële baten en lasten	13.516	14.000	15.225
	13.516	14.000	15.225
Resultaat voor verdeling	1.198.178	314.594	715.063
Resultaatbestemming:			
Van bestemmingsreserves:	-783.249	-300.000	-569.822
Naar bestemmingsreserves:	1.416.727	614.595	1.274.885
Naar continuïteitsreserve :	564.700		10.000
	1.198.178	314.595	715.063

*zie toelichting afdelingsinkomsten, -bijdrage, en -kosten bij de 'toelichting staat van baten en lasten', pag 26 & 27.

6. KASSTROOMOVERZICHT

Kasstroomoverzicht GroenLinks indirecte methode

	2019	2018
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Bedrijfsresultaat	1.198.178	715.063
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	115.801	155.835
Mutaties voorzieningen	-2.595	-69.604
	113.206	86.231
Veranderingen in Werkkapitaal		
Vorraden	0	0
Vorderingen	-14.038	-75.717
Kortlopende schulden	-248.457	-42.987
	-262.496	-118.695
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.048.888	682.598
Kasstroom uit operationele activiteiten	1.048.888	682.598
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
Investerings in materiele vaste activa	-393.610	-25.583
Desinvesterings in materiele vaste activa	0	1.197
Investerings in immateriële vaste activa	0	0
Desinvesterings in immateriële vaste activa	0	6533
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-393.610	-17.853
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>		
Ontvangsten uit langlopende schulden		
Aflossing langlopende schulden	0	-50.000
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	-50.000
<u>Mutatie geldmiddelen</u>	655.278	614.745
Toelichting op de geldmiddelen		
stand per 1 januari	2.311.212	1.646.467
mutatie geldmiddelen	655.278	614.445
stand per 31 december	2.966.490	2.261.212
Liquide middelen verantwoord in de jaarrekening :		
Schulden aan banken (hypotheclair krediet)	0	-50.000
Liquide middelen	2.966.490	2.311.212
	2.966.490	2.261.212

7. ALGEMENE TOELICHTING

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Waarderingsgrondslag Algemeen

Op de jaarrekening is de verslaggevingsrichtlijn RJK-C1 van toepassing, de richtlijn voor kleine organisaties zonder winststreven.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op de aanschafwaarde, respectievelijk de voortbrengingskosten, verminderd met de lineair berekende afschrijvingen gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op de aanschafwaarde, respectievelijk de voortbrengingskosten, verminderd met de lineair berekende afschrijvingen gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde, rekening houdend met het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Met ingang van 2017 zijn de liquide middelen van de lokale afdelingen die onder de vereniging GroenLinks vallen opgenomen in de jaarrekening.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Voorzieningen

De reorganisatievoorziening heeft betrekking op kosten in verband met de reorganisatie van activiteiten en is gevormd voor die groep medewerkers waarvoor een feitelijke of juridische verplichting is ontstaan. De omvang van de voorziening en de hoogte van dotatie wordt berekend op basis van gemaakte individuele afspraken op grond van het sociaal plan en een inschatting van de overige kosten.

Schulden

Op 27 juni 2014 heeft de Vereniging GroenLinks een kredietovereenkomst gesloten met Triodos Bank N.V.. Deze kredietovereenkomst bestaat uit twee onderdelen. Een vaste lening en een rekening-courant faciliteit. De verstrekte zekerheid door de Vereniging GroenLinks aan Triodos Bank is een hypothecaire inschrijving op Oudegracht 312 te (3511 PK) Utrecht, kadastraal bekend bij de gemeente Utrecht als sectie C nummer 75 ad 1.100.000,- euro vermeerderd met 37,5% voor rente en kosten.

Het hypothecair krediet betreft een vaste lening met een hoofdsom van 450.000,- euro. De looptijd van de vaste lening is 9 jaar. De eerste aflossingsdatum is 1 augustus 2014 en de laatste aflossingsdatum is 1 juli 2023. De aflossing geschiedt in 108 termijnen van 4.166,67 euro per maand. Het rentepercentage is 3,87% op jaarbasis gedurende de rentevaste periode die loopt tot 1 juli 2023.

De kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Baten

De contributie wordt op basis van baten- en lastenstelsel verantwoord, de giften en afdrachten worden op kasbasis in het financiële verslag verantwoord. Voor deze onderdelen is geen post "debiteuren" opgenomen. Voor het overige worden de baten zoveel mogelijk toegerekend aan het jaar waarin deze ontstaan zijn.

Lasten

De lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Ontvangen interest en betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Resultaat

Het Partijbestuur geeft, conform de statuten, aan hoe het resultaat verwerkt moet worden.

Afdelingen

De circa 230 lokale afdelingen van de vereniging GroenLinks zijn op kasbasis verwerkt in de jaarrekening. De liquide middelen per 31 december 2019 zijn opgenomen in de balans en bedragen 1.474.859. Het saldo van de liquide middelen op balansdatum van alle afdelingen is gelijk aan de afdelingsreserve in de jaarrekening. De mutatie liquide middelen van de afdelingen in het boekjaar is de mutatie in de afdelingsreserve. Onderlinge baten en lasten tussen het Landelijk Bureau en de afdelingen worden geëlimineerd.

De afdelingen in het land bezitten geen rechtspersoonlijkheid. Het risico bestaat dat de afdelingen verplichtingen aangaan, waarvoor GroenLinks verantwoordelijkheid draagt. Dit wordt beschouwd als een aanvaardbaar risico, mede omdat debet standen niet zijn toegestaan.

Doorbelastingen

Vanaf 2008 worden de doorbelaste kosten naar het Wetenschappelijk Bureau berekend aan de hand van het aantal fte's per 1 januari van het boekjaar, conform de afgesloten kostenpoolingsovereenkomst.

Verbonden partijen

De Vereniging GroenLinks heeft als verbonden partijen de Stichting Wetenschappelijk Bureau GroenLinks, Stichting Democracy Development Abroad, Vereniging Dwars, de GroenLinkse jongerenorganisatie en GLiEU Stichting GroenLinks in de EU. De verbonden partijen hebben een eigen inschrijving bij de kamer van koophandel. De Vereniging GroenLinks stort de subsidie van Binnenlandse Zaken die zij voor de verbonden partijen ontvangt op basis van de Wet

Financiering Politieke Partijen aan zowel de Stichting Wetenschappelijk Bureau GroenLinks als Vereniging Dwars door. Tevens verstrekt de Vereniging GroenLinks aan genoemde verbonden partijen een extra financiële bijdrage. Daarnaast belast Vereniging GroenLinks op basis van een kostenpoolingsovereenkomst kosten door aan het Wetenschappelijk Bureau, zie boven onder "Doorbelastingen".

8. TOELICHTING OP DE BALANS

VASTE ACTIVA

IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Software
	€
Stand per 1 januari 2019	
Aanschafwaarde	366.647
Cumulatieve afschrijving	<u>209.724</u>
Boekwaarde	156.924
Mutaties in boekjaar	
Investerings	
Desinvestering/volledig afgeschreven	0
Afschrijving desinvesteringen (vrijval)	0
Afschrijvingen 2019	52.308
Stand per 31 december 2019	
Aanschafwaarde	366.647
Cumulatieve afschrijvingen	<u>262.032</u>
Boekwaarde	104.615
Afschrijvingspercentage	<u>%</u>
Website	25%
Personeels- en informatiesysteem	25%
Referendumtool	25%
CRM-systeem	20%

MATERIELE VASTE ACTIVA

	Totaal	Gebouwen en terreinen	Inventaris	Automatisering	Zonnepanelen	Isolatieglas	Zonnescherm
	€						
Stand per 1 januari 2019							
Aanschafwaarde	2.531.183	2.036.400	122.667	287.209	37.085	42.163	5.658
Cumulatieve afschrijving	<u>-650.994</u>	<u>-202.694</u>	<u>-113.235</u>	<u>-258.650</u>	<u>-33.377</u>	<u>-37.945</u>	<u>-5.093</u>
Boekwaarde	1.880.189	1.833.706	9.432	28.559	3.708	4.219	565
Mutaties in boekjaar							
Investerings	393.610	0	385.856	7.754	0	0	0
Desinvestering	0	0	0	0	0	0	0
Afschrijving desinvesteringen	0	0	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	<u>-63.493</u>	<u>-28.000</u>	<u>-9.432</u>	<u>-17.565</u>	<u>-3.708</u>	<u>-4.219</u>	<u>-565</u>
Stand per 31 december 2019							
Aanschafwaarde	2.924.793	2.036.400	508.523	294.963	37.085	42.163	5.658
Cumulatieve afschrijvingen	<u>-714.487</u>	<u>-230.694</u>	<u>-122.667</u>	<u>-276.216</u>	<u>-37.085</u>	<u>-42.163</u>	<u>-5.658</u>
Boekwaarde	2.210.306	1.805.706	385.856	18.747	0	0	0

	%
Afschrijvingspercentage	—
Gebouwen en terreinen	2%
Zonnepanelen	10%
Isolatieglas	10%
Inventaris	25 %
Automatisering	25-33%
Telefooncentrale	50%

Eind september 2011 is door de Vereniging GroenLinks het pand waar het Landelijk Bureau is gevestigd, Oudegracht 312 te Utrecht, gekocht. De afschrijving vindt plaats gedurende 50 jaar. Er wordt rekening gehouden met een restwaarde op grond van de WOZ-waarde. De WOZ-waarde bedroeg op peildatum 1 januari 2019 € 1.746.000,-, de boekwaarde van het pand per 31-12-2019 is € 1.805.706.

In het derde kwartaal van 2018 is een studie uitgevoerd naar de huisvestingssituatie. Dit heeft ertoe geleid dat het pand in februari 2020 is verkocht en dat het Landelijk Bureau is verhuisd naar de St. Jacobsstraat in Utrecht. Deze locatie wordt gehuurd en is niet in eigendom van GroenLinks. In 2020 wordt de boekwaarde van het pand in zijn geheel afgeschreven. Onderdelen van het pand (zonnepanelen, isolatiescherm en zonnescherm) zijn in 2019 in zijn geheel afgeschreven.

In 2019 zijn al diverse investeringen gedaan m.b.t. het in gebruik nemen van het huurpand op de Sint Jacobstraat. Deze investering van 385.856 euro in 2019 zijn onder de materiele vaste activa (in ontwikkeling) opgenomen in het jaarwerk.

In verband met de verhuizing naar de Sint Jacobstraat is tevens besloten om de meubels/inventaris van de Oude Gracht 312 versneld af te schrijven. Hierdoor zijn de afschrijvingskosten 7.098 euro hoger voor inventaris.

Daarbij verwachten we in 2020 een boekwinst (van ruim 1.200.000 euro) te maken met de verkoop van het pand aan de Oudegracht.

VLOTTENDE ACTIVA

VORDERINGEN

Debiteuren	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Stand conform administratie per 31 december	42.711	16.357
Voorziening dubieuze debiteuren		
Totaal	42.711	16.357

Bovengenoemde debiteuren betreffen voornamelijk vorderingen op fracties inzake verrekening van lonen van fractieassistenten.

Overige vorderingen en overlopende activa	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Nog te ontvangen subsidie ministerie	321.426	392.484
Nog te ontvangen rente	466	0
Waarborgsommen	5.795	5.795
Vooruitbetaalde bedragen	64.592	7.386
Overige vorderingen	3.401	2.330
Totaal	395.679	407.995

De nog te ontvangen subsidies ministerie zijn subsidies voor de Vereniging GroenLinks, Stichting Wetenschappelijk Bureau, Dwars en Stichting Bureau de Helling Democracy Development Abroad .

LIQUIDE MIDDELEN

2019

	31-12-2019	31-12-2018
ING; rekeningen-courant	17.061	14.013
Triodos; rekening-courant	673.560	630.955
ASN spaarrekening	800.140	450.000
ING; spaarrekeningen	51	51
Kas/kruisposten	819	747
Liquide middelen lokale afdelingen (ASN en Triodos)	<u>1.474.859</u>	<u>1.215.446</u>
Totaal	<u>2.966.490</u>	<u>2.311.212</u>

Bovengenoemde liquide middelen van het Landelijk Bureau GroenLinks zijn vrij opneembaar.

EIGEN VERMOGEN

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Continuïteitsreserve	1.244.700	680.000
Bestemmingsreserves	3.600.371	2.966.893
	<hr/>	<hr/>
Saldo per 31 december	4.845.071	3.646.893

Continuïteitsreserve	2019	2018
	€	€
Saldo per 1 januari	680.000	670.000
Toevoeging resultaat	564.700	10.000
	<hr/>	<hr/>
Stand per 31 december	1.244.700	680.000

In de berekening van de continuïteitsreserve wordt rekening gehouden met een tweetal componenten: het hebben van een pand in eigendom en de verwachte salariskosten. Het pand aan de Oudegracht in Utrecht is in februari 2020 verkocht, eventuele effecten hiervan op de continuïteitsreserve zullen dan ook van invloed zijn op het boekjaar 2020. Het bestuur heeft in 2019 besloten om € 61.125 extra te doteren aan de continuïteitsreserve, bovenop de jaarlijkse dotatie van € 10.000. Hiermee is het doelsaldo van deze reserve bereikt en zijn in de komende jaren geen dotaties meer nodig.

Naast de extra dotatie van € 61.125 is € 493.575 van het positieve resultaat in 2019 toegevoegd aan de continuïteitsreserve. Het bestuur neemt in het najaar van 2020 een besluit over de bestemming van dit bedrag.

Bestemmingsreserves

	2019
Saldo per 1 januari	2.966.893
Toevoeging resultaat	633.478
	<hr/>
Stand per 31 december	3.600.371

Bestemmingsreserves	Stand per 01-01-19	Onttrekkingen Lasten	Vrijval	Toevoeging	Stand per 31-12-19
	€	€		€	
Sociale reserve	97.390	0		25.000	122.390
Campagnereserve	574.334	97.017		208.718	686.035

Overige bestemmingsreserves:

Projecten Bedrijfsvoering

Reserve huisvesting 2019	119.862	123.061	0	59.000	55.800
Reserve functieloongebouw	53.735	46.362	0	0	7.373
Analyse IT digitale omgeving	20.000	20.000	0	0	0
Digitale innovatie hosting plek	30.000	30.000	0	0	0

Projecten Partij

Ondersteuning academie	44.000	44.000	0	0	0
Automatisering lokale afdelingen	50.000	38.882	0	0	11.118
Reserve investeren in systemen	0	0	0	87.908	87.908
Reserve lokale afdelingen	0	0	0	100.000	100.000
Reserve verm.toets afdelingen	0	0	0	97.093	97.093

Projecten Campagne

Verkiezingsreserve	577.126	198.927	0	579.595	957.794
Congres 2018	15.000	15.000	0	0	0

Congres 2019	20.000	20.000	0	0	0
Extra investering EP campagne	150.000	150.000	0	0	0
Afdelingsreserve	1.215.446	0	0	259.413	1.474.859
Totaal	2.966.893	783.249		1.910.303	3.600.371

Sociale reserve

Het doel van de sociale reserve is om aan de plicht van uitbetaling van de noodzakelijke transitievergoedingen bij reorganisaties of arbeidsconflicten te kunnen voldoen. De reservering wordt opgebouwd voor zowel medewerkers van de Vereniging GroenLinks als medewerkers van het Wetenschappelijk Bureau de Helling. De omvang van de sociale reserve wordt berekend aan de hand van de optelsom van de hoogste te betalen transitievergoeding per balansdatum en de laagste transitievergoeding. De opbouw sociale reserve in 2019 bedraagt € 25.000,- de uitputting was € 0,-

Campagnereserve

Vanaf 2014 wordt er een campagnereserve gevormd om extra kosten van tussentijdse verkiezingen te kunnen dekken. In 2019 is € 97.017 onttrokken en € 208.718 toegevoegd aan deze reserve.

Verkiezingsreserve

Met ingang van 2017 wordt een verkiezingsreserve gevormd. Jaarlijks wordt vanuit het resultaat volgens een vast schema in de verkiezingsreserve gestort. Het doel van deze reserve is om de kosten van de tweede kamer verkiezingen, gemeenteraadsverkiezingen, provinciale staten en Europese verkiezingen te dekken. In 2019 is € 579.595,- aan deze reserve gedoteerd

Afdelingsreserve

De liquide middelen van lokale afdelingen ultimo 2019 vormen samen de afdelingsreserve. In 2019 is € 259.413 toegevoegd aan deze reserve.

Overige bestemmingsreserves

Een aantal reserves zijn in 2019 volledig uitgeput, te weten: Analyse IT digitale omgeving, digitale innovatie hosting plek, ondersteuning Academie en beide reserves voor het congres in 2018 en 2019. Daarnaast zijn er drie nieuwe reserves gevormd:

- Reserve investeren in systemen: dotatie van € 87.908. Dit is het restant van de begrote investering in IT 2019 waarmee geplande investeringen in 2020 gefinancierd worden
- Reserve lokale afdelingen: dotatie van € 100.000. Het bestuur heeft in 2019 besloten om een extra reserve te creëren waarmee werving, training, versterking en ondersteuning van lokale afdelingen/fracties te initiëren.
- Reserve vermogenstoets lokale afdelingen: dotatie van € 97.093. Deze reserve komt voort uit het bedrag dat is verrekend met de Landelijke Bijdrage wegens de vermogenstoets.

VOORZIENINGEN

Reorganisatievoorziening	Stand per	Onttrekkingen			Stand per
	01-01-19 €	Uitgaven €	Vrijval €	Toevoeging €	31-12-19 €
Reorganisatievoorziening	5.500	-2.595	0	0	2.905
Totaal	5.500	-2.595	0	0	2.905

De reorganisatievoorziening is gevormd per balansdatum voor de personele reorganisatie in 2013 die noodzakelijk was als gevolg van het verlies van Kamerzetels (van 10 naar 4 zetels) in de Tweede Kamer (minder inkomsten uit subsidie) en gedaalde inkomsten uit contributies. In 2014 heeft er een tweede reorganisatie plaatsgevonden. De aanleiding waren de verwachte verminderde inkomsten uit afdrachten van vertegenwoordigers nadat de gemeenteraadsverkiezingen hadden plaats gevonden in 2014. In 2018 is van de pensioenverzekeraar Nationale Nederlanden een bedrag ontvangen wegens teveel betaalde pensioenpremie in 2017 voor 1 voormalige wachtgelder. Deze bate is ten gunste van de reorganisatievoorziening gebracht en leidt tot de negatieve onttrekking zoals opgenomen in de jaarrekening 2018. Ultimo 2019 staat nog 1 oud medewerker op wachtgeld. De geschatte uitgaven voor deze wachtgelder voor de resterende wachtgeld termijn zijn € 2.905,-. De reorganisatievoorziening is ultimo 2019 bijgesteld tot dit bedrag.

SCHULDEN OP KORTE TERMIJN

Schulden aan banken	31-12-2019 €	31-12-2018 €
Hypothecair krediet kortlopend deel	179.166	229.167
Stand conform administratie per 31 december	0	0
	<u>179.166</u>	<u>229.167</u>

De rekening-courant faciliteit heeft een kredietlimiet van 550.000,- euro. De looptijd van de rekening-courant faciliteit is 9 jaar na gehele terbeschikkingstelling van de rekening-courant faciliteit. De laatste aflossingsdatum is 1 juli 2023. Het rentepercentage van het rekening-courant krediet voor debetstand is de 12-maands Euribor plus opslag van 3% met een minimum van 4,5%. De rente wordt op iedere eerste werkdag van het jaar opnieuw vastgesteld.

Crediteuren	31-12-2019 €	31-12-2018 €
Afdelingen (rekening-couranten)	3.333	40
Handelscrediteuren	111.086	59.958
Stand conform administratie per 31 december	114.419	59.998
Belastingen, premies sociale verzekeringen en pensioenen	31-12-2019	31-12-2018
Loonbelasting	71	77.841
Te betalen BTW	2.391	3.503
Totaal	<u>2.462</u>	<u>81.344</u>

De te betalen BTW ultimo 2019 is verschuldigd over intracommunautaire leveringen in 2019.

Overige schulden en overlopende passiva	31-12-2019	31-12-2018
Rekening-courant DWARS	140.217	184.668
Rekening-courant Wetenschappelijk Bureau	175.393	230.016
Nog te betalen afdelingen	0	0
Reservering vakantiegeldverplichting	92.617	81.014
Reservering vakantiedagenverplichting	72.161	66.955
Accountantskosten	21.175	20.292
Overige schulden	33.938	109.994
Rekening-courant Stichting Matra	40.276	56.836
	<hr/>	<hr/>
Totaal	575.778	749.775

De post “overige schulden” bestaat voornamelijk uit nog te betalen facturen en declaraties. De vereniging GroenLinks heeft rekening courant verhoudingen met gelieerde instellingen als het Wetenschappelijk Bureau, Dwars en Stichting Bureau de Helling Democracy Development Abroad. Deze rekening courant verhoudingen worden gebruikt om onderlinge vorderingen en schulden te verrekenen. Het subsidie van Biza voor Wetenschappelijk Bureau, Dwars en Stichting Bureau de Helling Democracy Development Abroad wordt gestort op de betaalrekening van de vereniging GroenLinks. Via de rekening courant verhoudingen worden deze subsidies als opbrengsten bij het Wetenschappelijk Bureau, Dwars en Stichting Bureau de Helling Democracy Development Abroad verantwoord. Aanvulling van de banksaldi vindt plaats via de rekening courant verhoudingen.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN ACTIVA EN VERPLICHTINGEN

Rekening courant faciliteit

Er is een kredietfaciliteit afgesloten bij Triodos bank (€ 550.000, looptijd t/m 01/07/2023) , als gevolg van de verminderde liquiditeit door de aanschaf van het pand (cash). Aan het krediet is een eerste recht van hypotheek op Oude Gracht 312 ad. € 1.100.000,- te vermeerderen met 37,5% voor rente en kosten waarbij tevens een eerste recht van pand zal worden gevestigd. Het pand dient te worden onderhouden in overeenstemming met de daaraan verbonden voorwaarden in de algemene voorwaarden van de Triodos.

Rechtsgarantieregeling

In het kader van de rechtsgarantieregeling heeft GroenLinks naast de verantwoordelijkheid voor de eigen personele verplichtingen ook de verantwoordelijkheid voor personele verplichtingen van het personeel van het Wetenschappelijk Bureau van GroenLinks.

Huurcontract 2020

In 2020 verhuist het landelijk bureau GroenLinks naar een huurpand op de Sint Jacobstraat. Hiervoor is een verplichting voor 5 jaar aangegaan van 159.480 euro per jaar.

9. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

BATEN

Contributie	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Contributie	2.236.458	2.175.000	2.148.260

Er was voor 2019 € 2.175.000 begroot aan te ontvangen inkomsten uit contributies. In 2019 is er uiteindelijk € 2.236.458 contributie ontvangen. Het verschil tussen begroot en realisatie komt hoofdzakelijk doordat de groei in het aantal leden groter is dan verwacht. Het gemiddeld bedrag per lid is gedaald van 74,05 euro naar 72,41 euro per lid.

Afdrachten	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Afdrachten	2.323.591	2.060.000	1.809.018

Er was voor 2019 € 2.060.000 begroot aan inkomsten uit afdrachten. Er is € 2.323.591 ontvangen. De inkomsten zijn hoger als gevolg van succesvolle provinciale- en Europese verkiezingen waardoor er meer statenleden, gedeputeerden en europarlementairs zijn. Daarnaast is de hoogte van vergoedingen die vertegenwoordigers ontvangen gestegen in 2019.

Subsidie BZK	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Subsidie BZK	1.662.326	1.707.346	1.749.374

De post subsidie BZK bestaat uit de subsidie GroenLinks ad € 1.065.512,-. En de doorgestorte subsidies aan het Wetenschappelijk Bureau ad € 305.648,- de GroenLinks Jongeren Dwars € 121.172,- en Stichting Bureau de Helling Democracy Development Abroad € 169.994,-. De doorgestorte subsidies staan als last verantwoord onder de post bijdrage Dwars, WB, DDA.

Donaties t.b.v. campagnes	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Donaties	129.300	30.000	288.242

De donaties t.b.v. campagnes bestaan uit algemene giften en fondsenwerving voor campagnes.

Trainingen en cursussen	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Trainingen en cursussen	3.455	15.000	18.050

De opbrengsten betreffen bijdragen van deelnemers aan trainingen en cursussen die worden aangeboden door de GroenLinks Academie.

Overige baten	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Overige baten	43.785	47.000	140.814

De overige baten bestaan uit inkomsten fractie assistenten. De kosten van het salarisbureau, de overige administratiekosten en de reservering voor het sociaal fonds worden per kwartaal aan de fracties gefactureerd.

Afdelingen	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Afdelingsinkomsten van derden	167.196	0	264.007

In de jaarrekening 2019 van de vereniging GroenLinks zijn de uitgaven en ontvangsten van circa 215 afdelingen verantwoord. Afdelingsinkomsten van derden betreft giften van leden aan deze lokale afdelingen. Onder deze giften zitten afdrachten van raadsleden of wethouders aan de lokale afdelingen.

LASTEN

Personeelskosten	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Salariskosten	1.477.079	1.541.288	1.314.292
Salariskosten: pensioenen	156.294	163.089	137.700
Salariskosten: sociale lasten	289.062	301.627	245.521
Reservering vakantiegeld	114.604	119.585	96.241
Reservering eindejaarsuitkering	38.502	40.176	32.332
Salariskosten incl. pensioenen en soc. lasten	2.075.541	2.165.765	1.826.085
Pensioenlasten voorgaand boekjaar			
Ziekteverzuim/Arbodienst	27.444	39.000	30.732
Opleidings- en trainingskosten	24.130	35.000	14.333
Overige personeelskosten	70.235	115.500	38.864
Werving personeel	3.516	4.500	9.193
Tijdelijk personeel	19.760	20.000	90.955
Lunchkosten	5.862	7000	6.702
Reis- en verblijfkosten	72.779	75.000	70.926
Totaal	2.299.267	2.461.765	2.087.790
Personeelsformatie (FTE) per einde jaar	38,28		39,94
Medewerkers per einde jaar	70		70

Lagere uitputting op lonen, opleidingen en onderhoud functiegebouw. Er is minder gebruik gemaakt van de flexibele schil en er zijn geen kosten gemaakt voor vervanging bij verzuim.

Huisvestingskosten	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Gas/Water/Elektriciteit	18.939	18.500	17.505
Heffingen en belastingen	13.536	14.000	13.534
Verzekeringen	11.575	10.000	9.856
Schoonmaakkosten	25.301	27.000	24.683
Onderhoudskosten	2.847	25.000	15.187
Beveiliging	3.160	7.500	5.152
Voorziening groot onderhoud	0	59.000	-25.235
Verhuur ruimte OG 312	-10.000	-10.000	-10.000
Inhuur adviseur planvorming	0	5.000	2.995
Onderhoudskosten MJOP	-25.000		25.000
Totaal	40.359	156.000	78.677

In het voorjaar van 2019 heeft het bestuur van de vereniging GroenLinks het besluit genomen om het pand aan de Oudegracht 312 te verkopen. Vanwege dit besluit is de voorziening groot onderhoud per balansdatum 2018 opgeheven en vervangen door een raming onderhoudskosten ad € 25.000,- voor het noodzakelijke onderhoud aan het pand tot aan het moment van de verhuizing. Dit bedrag was opgenomen als verplichting in 2019. Het onderhoud heeft echter niet plaatsgevonden in 2019, wat een besparing van € 25.000 oplevert. Daarnaast zijn er minder kosten gemaakt voor klein onderhoud met het oog op de verkoop van het pand.

Kantoorkosten	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Kantoorbenodigdheden	2.769	2.000	1.353
Klein inventaris	1.044	15.500	8.677
Telefoonkosten	7.980	9.700	7.871
Verzendkosten	8.487	18.000	15.031
Innings- en verwervingskosten	19.701	35.000	18.927
Kopieerkosten	2.947	5.000	2.933
Druk-, inbind- en opmaakkosten	0	2.500	288

Afschrijvingskosten	115.801	131.600	155.835
Abonnementskosten	5.959	5.000	4.671
Contributies en bijdragen EGP	25.760	26.000	39.346
Hosting	62.929	62.200	73.909
Automatiseringskosten	54.227	63.000	41.845
Totaal	307.604	378.500	370.685

Er is minder geïnvesteerd in inventaris in verband met de verhuizing naar de St. Jacobsstraat in Utrecht. Daarnaast vallen porto- en verzendkosten lager uit.

Activiteiten Bureau	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Campagnes	0	0	66.293
Academie	123.918	160.000	100.463
Communicatie	118.889	124.000	92.547
Partij en Netwerk	43.542	62.950	17.637
Overige	159.815	110.000	1.393
Totaal	446.163	456.950	278.333

De activiteiten die hebben plaatsgevonden bij de Academie zijn goedkoper uitgevallen dan begroot doordat er geen gebruik is gemaakt van externe trainers maar van interne medewerkers (TeamLokaal) en er waren minder deelnemers dan verwacht.

Partijbestuur kosten	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Representatie	27.777	40.000	37.409
Overige diensten derden	34.696	14.500	6.949
Overige kosten PB	21.256	24.000	13.230
Totaal	83.729	78.500	57.588

De vacatiegelden voor het PB vallen lager uit dan begroot.

Werkzaamheden door derden	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Accountantskosten	69.492	34.000	41.028
Overige diensten derden	10.912	11.000	10.156
Totaal	80.404	45.000	51.184

Naast GroenLinks is de scope van de accountant in 2019 uitgebreid met de neveninstellingen DWARS, Wetenschappelijk Bureau en Democracy Development Abroad. Hierdoor vallen de kosten voor de accountant hoger uit dan begroot.

Werkgroepen	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Bijdragen werkgroepen	8.053	15.000	8.006

De post werkgroepen valt 7.126 euro goedkoper uit dan verwacht. Er zijn minder aanvragen gedaan dan voorzien.

Afdelingen	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Bijdragen aan afdelingen	0	655.690	0
Gebudgetteerde vrijval	-97.093	-50.000	0
Afdelingsfonds	0	49.353	0
Ondersteuning provincies	96.361	90.000	92.692
Bijdrage bankkosten kleine afdelingen	1	10.000	0
Totaal	-731	755.043	92.692

Bovenstaande kosten zijn gemaakt als gevolg van de uitvoering van de “Regeling landelijke bijdragen aan afdelingen”, zoals deze is vastgesteld door het partijbestuur op 20 november 2013. Op grond van deze regeling vindt eens in de 4 jaar een toets plaats op het afdelingsvermogen van de afdelingen. Met ingang van 2017 worden de administraties van de circa 210 lokale afdelingen verwerkt in de jaarrekening van de vereniging GroenLinks. De jaarlijkse bijdragen aan afdelingen die aan de lokale afdelingen zijn uitbetaald zijn uit de kosten geëlimineerd. Wel wordt het bedrag dat aan de afdelingen wordt uitgekeerd o.b.v. de regeling landelijke bijdrage opgenomen in de begroting, zodat er voldoende middelen voor beschikbaar zijn. De kosten ondersteuning provincies betreft de salariskosten voor bestuursmedewerkers van provinciale afdelingen. Deze bestuursmedewerkers staan op de payroll van het Landelijk Bureau GroenLinks. Het bedrag ad. € 97.093 is opgenomen als reserve voor de afdelingen.

Bijdragen aan Dwars, WB en DDA	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Subsidie Dwars vanuit BZK	121.172	135.000	148.864
Subsidie Dwars vanuit GroenLinks	14.000	14.000	14.000
Subsidie WB vanuit BZK	305.648	300.000	310.233
Subsidie WB vanuit GroenLinks	289.465	92.500	288.738
subsidie DDA vanuit BZK	169.994	169.994	182.557
FYEG-GA	0	2.000	2.000
Totaal	900.279	713.494	946.392

De subsidies van het Wetenschappelijk Bureau GroenLinks, Dwars en DDA komen binnen op de betaalrekening van de vereniging GroenLinks en worden via rekening courant verhoudingen administratief doorgestort.

Projectkosten	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Verkiezingen			
Tweede Kamer verkiezingen,	0	0	0
Uitgaven Gemeenteraadsverkiezingen 2018	0	0	257.680
Provinciale Staten verkiezingen 2019	529.076	50.000	297.055
Overige projecten			
Inh evenement/Partijbrede discussie	49.246	80.000	0
Werving en Iden sympathisanten	0	0	3.468
Investeren in systemen	102.093	190.000	0
Duurzaam pand en professionele diensten	73.753	100.000	0
Beleiding pensioencontract	4.245	10.000	0
Vorbereiding campagne TKverk2021	36.272	200.000	0
Implementatie diversiteitsbeleid	3.369	20.000	0
Analyse IT dig omgeving19 (Uit Reserve)	24.200	0	0
Publieksdienst	0	0	-300
Congres 2018	0	0	126.732
Sociale reserve	0	0	56.001

Frontoffice	0	0	0
GroenLinks Festival	0	0	83.498
Congres 2019	0	0	113
CRM en digitale innovatie`	31.402	0	73.110
Privacy en security	0	5000	16.063
Documenteren en archiveren	0	28.000	40.737
Totaal	324.580	633.00	954.158

Provinciale Staten verkiezingen 2019

In 2019 is door het Landelijk Bureau € 529.076 besteed aan campagne voor de Provinciale Staten Verkiezingen. Deze kosten bestaan voornamelijk uit diverse evenementen € 29.621, online campagne € 111.387 en drukwerk € 85.277.

Vorbereiding campagne TK 2021

In 2019 was een bedrag begroot van € 200.000 voor tussentijdse verkiezingen. Het kabinet is niet gevallen waardoor er geen tussentijdse verkiezingen zijn geweest. In totaal is er € 36.272 uitgegeven aan de voorbereiding van de Tweede Kamerverkiezingen in 2021.

Duurzaam pand en professionele diensten & investeren in systemen

Het pand aan de Oudegracht in Utrecht is in februari 2020 verkocht. In oktober 2019 is er een huurovereenkomst aangegaan voor de nieuwe locatie van het Landelijk Bureau aan de St. Jacobsstraat in Utrecht. In 2019 is er € 73.753 uitgegeven aan de verbouwing van deze locatie en is er € 102.093 geïnvesteerd in nieuwe systemen.

Doorbelaste kosten	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Doorbelaste kosten aan WB/DDA	-246.228	-40.000	-233.994
Totaal	-246.228	-40.000	-233.994

De doorbelaste kosten bestaan voor € 196.965,- uit doorbelaste overhead aan stichting Wetenschappelijk Bureau. Het resterende bedrag van € 49.263,- is doorbelaste overhead aan stichting Democracy Development Abroad.

Diverse baten en lasten	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Diversen	942	2.500	6.943
Totaal	942	2.500	6.943

Afdelingskosten	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Afdelingskosten	580.923	0	988.994
Totaal	580.923	0	988.994

In de jaarrekening van de vereniging GroenLinks staan onder de categorie afdelingskosten de uitgaven door de lokale afdelingen aan externen opgenomen. In 2019 is € 580.923 door de lokale afdelingen besteed bij externen. De realisatie in afdelingskosten is niet goed vergelijkbaar ten opzichte van de begroting in verband met consolidatie van lokale afdelingen in de jaarrekening van GroenLinks.

FINANCIELE BATEN EN LASTEN

Financiële baten en lasten	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Financiële baten en lasten	13.516	14.000	15.225
Totaal	13.516	14.000	15.225

De financiële baten en lasten bestaan uit € 5.419 beschikbaarheidsprovisie en € 8.560,- rentelasten en € 463 ontvangen rente.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Vereniging GroenLinks te Utrecht.

A. Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Vereniging GroenLinks te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarrapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging GroenLinks per 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 Kleine Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging GroenLinks zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarrapport andere informatie, die bestaat uit het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, in overeenstemming met RJ-Richtlijn C1 Kleine Organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn C1 kleine Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen, of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten.
Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze controleverklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 22 juli 2020

Dubois & Co. Registeraccountants

G. Visser RA